

Nuuk, 20. oktober 2026

Orientering nr. 19/2026

Grønland, Island og Færøerne vil styrke samarbejdet i Nordatlanten

Formanden for Naalakkersuisut, Jens-Frederik Nielsen (DEM), var den 7. oktober 2026 på sit første officielle besøg i Island som formand for Naalakkersuisut. Her mødtes han med Islands statsminister, Kristrún Frostadóttir, og Færøernes lagmand, Beinir Johannesen. Ifølge Naalakkersuisuts pressemeddelelse den 6. oktober 2026 var den geopolitiske situation i Arktis og Nordatlanten samt mulighederne for tættere politisk og økonomisk samarbejde blandt hovedemnerne.

Det var første gang, at de tre regeringsledere mødtes i dette format, og KNR skrev den 7. oktober 2026, at regeringslederne blev enige om fremover at mødes årligt. Dermed lægges der op til en mere fast politisk dialog mellem Grønland, Island og Færøerne på regeringslederniveau. Jens-Frederik Nielsen fremhævede, at det eksisterende vestnordiske samarbejde på den måde løftes til et nyt niveau, mens Beinir Johannesen pegede på behovet for, at de arktiske samfund i højere grad selv får indflydelse på diskussionen om regionens fremtid. Den nye sikkerheds- og forsvarsaftale mellem Grønland, Danmark og USA indgik ligeledes i drøftelserne, og Jens-Frederik Nielsen takkede Island og Færøerne for deres støtte til Grønland under forhandlingerne med USA.

Naalakkersuisut vil give sundhedscentrene større lokalt ansvar

Naalakkersuisut meddelte den 14. oktober 2026, at sundhedscentrene skal have større indflydelse på den lokale drift og udvikling af sundhedsvæsenet. Ifølge Departementet for Sundhed og Personer med Handicap vil Naalakkersuisut ændre den gældende bekendtgørelse fra 2011, så mere ansvar og beslutningskompetence kan placeres lokalt, bl.a. i forhold til den daglige drift og personaleforhold. Regionssygehusene skal fortsat understøtte den faglige kvalitet og sammenhæng i sundhedsvæsenet.

Naalakkersuisut begrundet initiativet med, at stor udskiftning blandt centralt ansatte ledere kan gøre det vanskeligt at sikre kontinuitet, mens medarbejdere på de enkelte sundhedscentre hidtil har haft begrænset indflydelse på beslutninger med direkte betydning for deres daglige arbejde. Intentionen er derfor, at større lokalt ansvar skal give bedre mulighed for at tilpasse driften til forholdene i det enkelte lokalområde og samtidig styrke kontinuiteten i ledelsen.

KNR satte samme dag fokus på situationen i Narsaq, hvor den eneste fastansatte sygeplejerske beskrev et betydeligt arbejdspress og udtrykte bekymring for patientsikkerheden. Naalakkersuisut for sundhed og personer med handicap, Anna Wangenheim (DEM), oplyste til KNR den 12. oktober 2026, at Naalakkersuisut ikke har besluttet besparelser eller nednormeringer i Narsaq, og at Naalakkersuisut ikke agter at reducere sundhedsvæsenets budget. Tværtimod er der tilført ekstra midler, herunder 66 millioner kroner i 2025 og 60 millioner kroner i 2026.

Suila-tapit: Naalakkersuisut eftergiver tilbagebetalingskrav

Fejl i beregningen af Suila-tapit (et månedligt udbetalt beskæftigelsesfradrag) har medført tilbagebetalingskrav til en række borgere. I september 2026 fik 7.521 borgere besked om, at de samlet skulle tilbagebetale 31,9 mio. kr. Kravene førte til omfattende kritik og planer om en demonstration i Nuuk den 10. oktober 2026. Kort før demonstrationen meddelte Naalakkersuisut imidlertid, at borgere ikke skal tilbagebetale Suila-tapit for 2025, hvis den for høje udbetaling skyldes fejl i Selvstyrets systemer.

Naalakkersuisoq for finanser, Aqqaluaq B. Egede (IA), begrundede ifølge KNR beslutningen med, at borgerne skal kunne stole på oplysninger fra det offentlige, og at Naalakkersuisut derfor påtager sig ansvaret for fejlene. Finans- og Skatteudvalget er blevet anmodet om at godkende eftergivelsen, og borgere, der allerede har tilbagebetalt beløb, skal have pengene retur.

KNR beskrev efterfølgende lettelse blandt borgere, men også kritik af de skiftende oplysninger og den usikkerhed, som forløbet har skabt. Det samlede beløb er siden opgjort til 39,8 mio. kr. ifølge oplysninger omtalt af både KNR og Sermitsiaq den 15. oktober 2026. Naalakkersuisut undersøger fortsat de økonomiske konsekvenser og finansieringen af eftergivelsen. Aqqaluaq B. Egede har samtidig peget på ældre digitale systemer som en del af problemet. Ifølge Sermitsiaq vil Naalakkersuisut gennemføre en samlet evaluering af Suila-tapit-systemet med bistand fra Grønlands Revision. Evalueringen skal afdække både de tekniske og organisatoriske årsager til fejlene. Aqqaluaq B. Egede har desuden understreget, at ordningen er fastlagt i indkomstskatteloven og derfor ikke grundlæggende kan ændres eller afskaffes uden inddragelse af Inatsisartut.

Kort nyt

- Under 1. behandlingen af sikkerheds- og forsvarsaftalen mellem Grønland, Danmark og USA den 12. oktober 2026 besluttede Inatsisartuts Formandskab, at aftalen skulle gå videre til 2. behandling i sin foreliggende form. KNR oplyste dagen efter, at Formandskabet efterfølgende havde besluttet, at aftalen forinden skulle behandles i Inatsisartuts Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Udvalg. Det fremgår af Inatsisartuts hjemmeside, at aftalen 2. behandles af Inatsisartut den 3. november 2026.
- Børnetalsmanden i børnerettighedsinstitutionen MIO, Stina Sværd, som blev udpeget til posten i 2025, er blevet opsagt, oplyste KNR den 16. oktober 2026. Hverken MIO eller den ansvarlige naalakkersuisoq, Marianne P. Jensen (IA), har kommenteret sagen yderligere. Stina Sværd bekræfter samme dag opsigelsen i et Facebook-opslag
- Naalakkersuisoq for fiskeri, fangst, landbrug og selvforsyning, Peter Borg (DEM), har haft besøg af EU-kommissær for Fiskeri og Havet, Costas Kadis, den 15.-16. oktober 2026. Det oplyser Departementet for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning i en pressemeddelelse 19. oktober 2026. Formålet med besøget var bl.a. at fortsætte dialogen om fiskerisamarbejdet mellem Grønland og EU og om de to parter prioriteter inden for fiskeri og den blå økonomi, hvilket er en opfølgning på målene i Fælleserklæring mellem EU, Danmark og Grønland. Peter Borg udtaler i pressemeddelelsen, at han var glad for at vise EU-kommissæren, *"hvor vigtigt fiskeri og den blå økonomisektor er for Grønland og den grønlandske økonomi"* og, at *"den fortsatte dialog mellem os er derfor meget værdifuld"*.
- En undersøgelse fra Ilisimatusarfik (Grønlands Universitet) peger ifølge Sermitsiaq den 15. oktober 2026 på manglende uddannelse blandt kommunefogederne og behov for tættere kontakt til Grønlands Politi. 28 af de 29 deltagere oplyste, at de mangler kurser eller træning. Politidirektør Bjørn Tegner Bay har varslet tættere og mere faste kommunikationskanaler mellem politiet og kommunefogederne.